

Juny 1987

Núm.8

Preu - 100. Pts.

inca

revista

1.er Aniversari

INCA-REVISTA

ELECCIONS MUNICIPALS 1987

inca REVISTA

REDACCIÓ I CONFECCIÓ:

Jaume Armengol, Jaume Gual, Antoni Armengol, Immaculada Cortès, Francesca J. Cortès, Bernat Forteza i Antonia Llobera Torrens.

SUPERVISIÓ LINGÜÍSTICA:

Bernat Forteza, Jaume Gual i Jaume Armengol.

COL.LABORACIONS:

Foto Miquel A. Quetglas, Foto Payeras, Toni Llarg, Pere Castelló, Joan Lara, Joan Guasp, Gabriel Serra, Jaume Payeras, Col.lectiu Malferit, i Joana Mª Coll Diaz.

ADMINISTRACIÓ:

Cati Ferrà i Llorenç Sastre.

IMPRESSIÓ:

"Apóstol y Civilizador", Petra.

DIPOSIT LEGAL:

PM 451-4:986.

EDITA:

INCA REVISTA. OBRA CULTURAL BALEAR D'INCA. Apartat de Correus, 156. Tf. 50.12.25.

NOTA:

Les responsabilitats dels articles recauran únicament damunt de llurs autors.

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Gràfiques

ROMA

Sant Bartomeu, 115-117

Telèfon 50 25 38

INCA - MALLORCA

Col.labora amb **INCA-REVISTA**

Botiga

La Florida

Plaça Espanya, 19

Inca (Mallorca)

Floristeria

Prohens

Flores naturales
y artificiales

Servicio a domicilio

C/. Palmer, 34 Tel. 501910
Lluc. 250-1.º Tel. 500237
INCA - Mallorca

PELUQUERO UNISEX

Calle Martin Medico, 20 · Tel. 503013 · Inca

Para mayor comodidad RESERVE HORA

EDITORIAL

Quan aquest número surti al carrer, INCA REVISTA complirà el seu primer any d'existència. S'escau, doncs, de fer un balanç, el més objectiu possible, d'escometre si més no l'oportuna autocrítica. Malgrat reconèixer que el projecte de dur a bon terme l'edició d'una revista tota en català, amb la lògica i fonamental missió d'esdevenir l'eina necessària per a portar a termini la urgent normalització lingüística i al servei del nostre poble, és per ell mateix un esdeveniment altament positiu, Inca Revista se sent insatisfeta. I ho diu humilment, tot i que la insatisfacció envers qualsevol treball és quelcom verament sa. Inca Revista admet que, adès degut a la seva inexperiència, adès per fallides involuntàries, ha comès errors, que sempre intentarà d'evitar en el futur.

Tanmateix, Inca Revista creu que el balanç final és positiu. Inca Revista és ben viva, segueix endavant amb més força i il·lusió que mai i n'és conscient que, encara que lentament, s'ha anat introduint en la població i alhora ha servit en distints àmbits per a ajudar a normalitzar el català, a conèixer-lo i estimar-lo més. Tot davant la indiferència, per no dir una altra cosa, de l'Ajuntament inquier comandat per una majoria que pertany a un partit polític que "de nom" es diu mallorquí, la mateixa majoria municipal que funcionava envers les subvencions per l'amiguisme i la submissió al poder, com en temps que tots hauríem d'haver oblidat. Inca Revista no es ven a ningú, ni al poder per un sopar o una subvenció que pel fet d'ésser inquera li pertany, tot i que la gent que fem possible la revista som inquers que pagam els nostres impostos municipals que serveixen, entre altres coses, per a finançar el sou del batlle Pons i la seva majoria.

No ha estat un camí de roses precisament el d'Inca Revista. Així i tot sent la satisfacció de l'objectiu complert, agraint la col·laboració dels pacients subscriptors, cases comercials i tots els qui amb llur ajut i treball anònim l'han feta possible. Oblidant abandons, infidelitats i actituds patidistes que en res no beneficien el nacionalisme, Mallorca, Inca i la llengua que es parla arreu dels Països Catalans.

Inca Revista ha cobert la primera etapa de la seva vida, la infantesa, la més difícil sens dubte, la qual cosa anima per a seguir cap endavant, millorant en tècnica, qualitat, independència i actitud de servei.

1.er Aniversari INCA - REVISTA

Les eleccions locals a l'Ajuntament Inquer D'ençà el 1979

El proper 10 de juny se celebraran les terceres eleccions democràtiques als ajuntaments i als parlaments de les Comunitats Autònomes que van accedir a l'Autonomia per la via de l'article 143 de la Constitució d'ençà la mort del General Franco, juntament amb les del Parlament Europeu.

Sempre esdevé quelcom difícil analitzar objectivament les eleccions locals per llurs pròpies característiques, però no cal dubtar que caldrà basarse en la memòria històrica, en el nostre passat més o menys immediat. Serà precís destacar els trets més importants de les primeres eleccions democràtiques d'ençà la Segona República, les de 1.979 i les de 1.983.

A les eleccions celebrades el 1.979 gairebé totes les forces polítiques van pagar la novatada, tant que encara ara la població d'Inca en pateix les conseqüències. Hi van participar sis candidatures: Coalición Democrática, Candidatura Progressista Independent, Organización Revolucionaria de Trabajadores, Partit Comunista de les Illes Balears, Partido Socialista Obrero Español i Unión de Centro Democrático. La campanya electoral es desenvolupà amb absoluta normalitat i només presentà esporàdics senyals de virulència entre la UCD i la CPI, les quals esdevindrien les llistes més votades. Enquestes no gaire precises donaven guanyador la UCD, otorgant-li la majoria absoluta. Els resultats foren ben distints.

Aquell mes d'abril es van elegir, doncs, els regidors dels primers ajuntaments democràtics i els consellers respectius. A la nostra ciutat els resultats

foren una sorpresa, car la UCD no aconseguia la majoria absoluta esperada per tothom i la CPI, que va obtenir cinc regidors, s'eregí en l'àrbitre de la situació. Els resultats definitius, sobre un cens de 14.203 electors, foren els següents:

Unión de Centro Democrático, 3.090 vots (8 Regidors).

Candidatura Progressista Independent, 2134 vots (5 Regidors).

Partido Socialista Obrero Español, 1.843 vots (4 Regidors).

Coalición Democrática, 1.085 vots (2 Regidors).

Partit Comunista de les Illes Balears, 1.050 vots (2 Regidors).

El fet que el PSM es presentàs inclòs en la CPI possibilità un pacte d'esquerres per a governar l'Ajuntament inquer. Inesperadament l'esquerra aconseguia la majoria absoluta d'11 regidors i obria insospitades perspectives d'il·lusió i esperança entre les classes populars inquieres. Però aquell pacte històric esdevingué molt difícil. L'acord a l'Ajuntament d'Inca fou la conseqüència del pacte signat pels representants del PSOE, PCIB i PSM per a governar l'Ajuntament de Palma. Cal recordar que al Consistori de Ciutat els resultats de les eleccions donaven el següent repartiment d'escons: 11 regidors per al PSOE, 2 per al PCIB i 1 per al PSM, fent un total de 14 regidors i, per tant, la majoria absoluta. El vot del PSM a l'Ajuntament de Ciutat fou decisiu perquè en Ramon

Aguiló (PSOE) assolís l'Alcaldia. A canvi, els 4 regidors del PSOE d'Inca havien d'otorgar la seva confiança al cap de fila de la CPI. Així fou com en

Jaume Crespí, amb el vot de l'esquerra, esdevingué el primer batle democràtic d'ençà de la Segona República. Tanmateix la incertesa es mantingué fins al darrer moment, fins a l'hora de l'elecció d'alcalde. És interessant esmentar els comentaris que circulaven pel poble de possibles soborns envers determinats regidors de la CPI i del PSOE per a evitar la formació d'aquella sorprenent majoria d'esquerres. Es parlà àdhuc d'una caseta situada devers el camí de l'escorxador... El PSOE d'Inca mostrava reticències envers el cap de fila de la CPI i d'altres independents de la mateixa llista. Volien un pacte amb el PSM, però no amb els independents de la CPI. Tot i això el dia de l'elecció de batlle els vots dels 5 regidors de la CPI, 4 del PSOE i 2 del PCIB van recaure sobre el cap de fila de la CPI, elegint un batlle independent sense haver pactat un programa d'actuació, cap cartera ni una línia a seguir compromesa, lògicament amb una proposta d'esquerres.

A partir d'aleshores tot fou una mena de premonició del que li havia de succeir a aquella majoria, el drama de l'esquerra inquera. En efecte dos mesos escassos durà el govern format per CPI, PSOE i PCIB. Inesperadament, en un ple celebrat aquell mateix estiu, el batlle, elegit amb el vot de l'esquerra, presentava la dimissió sense avisar ni evacuar consulta prèvia amb els seus companys de candidatura. Però no acabaren aquí les sorpreses, car dels 10 regidors de la dreita (8 UCD i 2 CD), com si s'haguessin posat d'acord, no acceptaren sorpressivament la dimissió

del batle. Aleshores l'alcalde Crespí al·legà que, com que la meitat del Consistori no li admetia la dimissió, entenia que una altra majoria (la de dreta) li otorgava la confiança i decidia de seguir de batlle. Els resultats d'aquella històrica votació foren: 4 regidors del PSOE, 2 del PCIB, Guillem Coll (CPI), Antoni Armengol (CPI) i Jaume Armengol (CPI) acceptaren la dimissió (es pot observar la divisió dins de la CPI), enfront dels 8 regidors d'UCD i 2 de CD, i l'absència de Llorenç Rigo (CPI). En contra de la voluntat popular, la majoria havia canviat de signe. Allò ajudà poderosament a desprestigiar l'esquerra.

De llavors ençà la situació en l'Ajuntament s'anà enverinant progressivament: plenaris en el que s'arribava a l'insult personal, inestabilitat en la majoria, querella criminal, vagues de fam, fins a desembocar en la segona dimissió d'en Crespí i el posterior i foll pacte del PSOE i la UCD. En aquells moments els membres de la CPI i del PCIB, tot acceptant la segona dimissió del batlle, i sobretot, el PSOE pactant amb UCD, cometien el greu error històric que el 1.983 portà a Antoni Pons a l'alcaldia.

Un batlle populista, inepte i fora de joc que n'ha fet de l'alcaldia el santuari de l'amiguisme i la seva autèntica professió, confonent invariablement la política i la gestió amb les relacions públiques, gloses i d'altres actuacions gairebé més pròpies del sainet que del lloc de responsabilitat que ocupa.

Es evident que l'esmentat error històric no tan sols el van pagar car els partits i els homes que feren batlle a Antonio Pons, UCD i PSOE, sinó tot el poble d'Inca que ha hagut de suportar la pèssima gestió d'UM i del seu cap de fila.

Les eleccions municipals de 1.983, els seus resultats, foren la lògica conseqüència d'aquells errors abans esmentats. Els grans derrotats foren, sens dubte, Coalición Popular i PSOE, partits més votats a les generals. I el gran triomfador n'Antonio Pons.

En aquelles eleccions es van presentar les següents candidatures: Centro Democrático y Social, Unitat per al poble d'Inca, Partit Socialista de Mallorca, Coalición Popular, Partido Socialista Obrero Español i Unió Mallorquina.

La campanya electoral es desenvolupà sota el signe de la normalitat, destacant d'una manera especial la inversió econòmica d'UM i la Taula Rodona que organitzà Ràdio Balear i Dijous, a la qual havien d'assistir-hi els cap de fila de totes les candidatures: Antonio Pons (UM), Carlos Cañellas (CP), Bartolomé Alzina (CDS), Jaume Armengol (PSM), Ramón Figuerola (UPI) i Bernardo Vallori (PSOE). Naturalment el Batlle Pons no hi va comparèixer per dos clars motius: 1) Per pura estratègia; 2) Per clara consciència de la pròpia incapacitat. Així el poble que el vota seguiria ignorant les gairebé nul·les dots de Pons per gestionar l'Ajuntament, la seva ignorància respecte als afers públics. La jugada sortí bé i qui de veritat hi perdé fou el propi poble inquer.

Els resultats foren els següents:

Unió	Mallorquina,
5.100 vots	(12 Regidors).
Partido	Socialista
Obrero Español,	2.020 (4
	Regidors).
Coalición	Popular,
1.579 vots	(3 Regidors).
Partit	Socialista de
Mallorca,	717 vots (1 Regi-
	dor).
Unitat per al poble	d'Inca,
639 vots	(1 Regidor).

Centro Democrático y Social, 186 vots (0 Regidor).

L'abstenció que beneficià UM fou de més del 25%, especialment joves i peninsulars.

Els grans fracassats, talment hem esmentat anteriorment, descomptant el CDS que no aconseguí representació, foren CP i PSOE, perdent més de la meitat del vot que van assolir a les Generals. UPI, candidatura pròxima al PCE, augmentà el vot de les Generals i obtingué representació, igualment el PSM que doblà i una mica més el vot de les Generals.

La composició del nou Consistori fou premonitòria, car la pèssima ges-

tió municipal de la majoria d'UM confirmaren l'esperat. Mala administració dels béns públics, manca d'idees i fins i tot d'ideologia, despilfarro a dojo sovint amb fins clarament partidistes, si més no clarament electoralistes.

Fa un parell de mesades el Col·lectiu Mateu Malferit dugué a terme a INCA REVISTA una radiografia d'aquests darrers quatre anys de govern i oposició municipal. Llevat d'alguna actuació aïllada i esporàdica d'algun membre, el Suspens vorejant el Molt Deficient, fou la qualificació per a la majoria d'UM i el seu Batlle; el Suspens aixut per a l'oposició en general, salvat igualment a nivell indivi-

dual honroses excepcions.

Així les coses el Col·lectiu Mateu Malferit gosa recordar al poble d'Inca la necessitat d'una meditació honesta i seriosa a l'hora de dipositar la papereta dins l'urna el proper 10 de juny. Vol fer públic el parer de la necessitat d'un canvi de la majoria dins l'Ajuntament, la urgència d'una ferma entrada d'aire fresc i sa i, en definitiva, la conveniència per a tots de la formació d'un govern municipal progressista per a poder dur a terme una política de justícia i solidaritat.

Mateu Malferit.

cada setmana té un **dijous**

CABRERA, EL PARC NACIONAL DE LES BALEARS

Claustre de Sant Antoniet,
Palma de Mallorca
19 de Maig a 6 de Juny de 1987

Exposició organitzada pel

**GRUP BALEAR D'ORNITOLOGIA
I DEFENSA DE LA NATURALESA**

COALICION POPULAR

ap

Partido Liberal

"Y de nuestros mayores, ¿qué piensan?"

- Si los jóvenes son nuestro futuro, los mayores han hecho mucho por nosotros, y nunca será suficiente lo mucho que hagamos por ellos. Por esto colaboraremos en todas las manifestaciones culturales, de ocupación de ocio, viajes, etc... que ayuden a proporcionarles el mayor bienestar posible.

"¿Qué piensan hacer con respecto a la parte rural?"

- Este es un tema que nos merece especial atención. Hasta la fecha el campo ha sido la cenicienta de todos los programas municipales. Proporciona ingresos y sin embargo no recibe nada a cambio. Nosotros pretendemos reinvertir en el campo parte de nuestro presupuesto, entre otras cosas, asfaltar y acondicionar los caminos vecinales. Y ya que hablamos del campo, quiero referirme a la existencia de construcciones realizadas en el mismo y que actualmente son ilegales en su casi totalidad. Nuestro deseo es revisar el actual Plan de Urbanismo, para en lo posible, legalizar su situación y evitar que en un futuro, cualquier Ayuntamiento pudiera proceder a su derribo.

"Para finalizar, ¿quiere añadir algo más?"

- Sí, desearía que el pueblo de Inca leyera detenidamente nuestro programa electoral y ponderara nuestra capacidad de trabajo, del equipo humano que presentamos. Estos dos elementos son básicos a la hora de emitir el voto, por lo cual desearía pedir el voto de estas elecciones, para ALIANZA POPULAR.

- Nos preocupa mucho la inseguridad ciudadana, íntimamente relacionada con el problema de la drogadicción. Estamos dispuestos a cualquier tipo de colaboración con la Comunidad Autónoma y el Gobierno Central, para reducir al mínimo las consecuencias de esta lacra social, que en gran medida es la causante de buena parte de la delincuencia que sufrimos.

"¿Van a hacer algo en pro del tan ansiado Hospital Comarcal?"

- Rotundamente sí. Vamos a apoyar cuantas gestiones sean necesarias para que, ya sea el Insalud o la Comunidad Autónoma, decidan realizar este Hospital Comarcal que tanto precisa nuestra ciudad y comarca a fin de facilitar la más eficaz y rápida asistencia que requieran todos nuestros ciudadanos.

"¿A cuál de los servicios municipales piensan prestar una mayor atención?"

- Son todos importantes, ya que de ello depende en buena medida el bienestar social, no obstante destacaría el de la limpieza e higiene de nuestras calles, y llegar a conseguir que nuestra ciudad se pueda equiparar a las europeas, sin papeles ni desperdicios por las calles, cuidando nuestra imagen para beneficio propio y el de nuestros visitantes.

"¿Qué piensan con respecto a nuestra juventud?"

- Presentarles un futuro optimista con respecto al tema laboral, a la vez que proporcionarles medios adecuados en deportes, cultura, diversión, etc... No podemos olvidarnos que ellos son nuestro futuro.

Según Lorenzo Fluxá Antich: "INCA ESTA NECESITADA DE PUESTOS DE TRABAJO".

Lorenzo Fluxá Antich, es industrial, casado, con un hijo, vecino de Inca toda su vida, de 44 años, es el candidato por Alianza Popular a la Alcaldía de nuestra ciudad.

"¿Cuál es el punto de su programa electoral que cree más importante?"

- Para nosotros, lo más importante es la creación de puestos de trabajo que permita mantener a nuestra ciudad el nivel industrial que hasta la fecha ha tenido. Quiero señalar que nuestro censo está en regresión, síntoma de la actual situación que nos esforzaremos al máximo para enmendarla.

"¿Tiene prevista alguna solución a dicho problema?"

- Evidentemente la solución está en manos de todos los inquenses. Se trata de incrementar las posibilidades de trabajo, mediante la ayuda municipal a cualquier proyecto de inversión o creación de nuevas empresas que reduzcan el nivel de paro actual.

"¿Qué otro punto destacaría del programa de Alianza Popular?"

FONAMENTS DE FUTUR

GABRIEL CAÑELLAS FONS

ap
Allianza Popular en coalición con Partido **Liberal**

LORENZO FLUXA ANTICH

VOTA PROSPERITAT
VOTA

ap
Allianza Popular en coalición con **Liberal**

PERQUÈ CORREN NOUS TEMPS

El CDS d'Inca es presenta a les eleccions municipals assumint la responsabilitat de modernitzar i racionalitzar la vida política i social, per això considera de gran transcendència assentar el lema de l'obtenció del major benestar social possible amb el mínim cost per a la comunitat.

Els nostres representants oferiran en posicions de govern municipal responsabilitat i rigor en l'exercici de la seva funció, i un escrupulós respecte als drets de l'oposició i de les minories; i en posicions d'oposició, l'exercici de la crítica constructiva, amb la presentació d'alternatives i noves iniciatives.

El CDS practicarà una política encaminada a aconseguir la transparència de la funció municipal, amb una informació integral i oberta davant els veïnats, utilitzant tots els mitjans de comunicació precisos, així com farà conèixer les decisions corporatives d'interès ciutadà als sectors afectats, fomentant l'associacionisme i la seva institucionalització definitiva.

El CDS assumeix la defensa de l'ésser i l'essència de la nostra ciutat i del seu voltant, i fomentarà la singularitat històrica real i les seves tradicions.

Per acabar aquesta presentació, volem dir que el CDS complirà amb absoluta honestetat la funció política que els homes i dones d'Inca li otorguin sense immiscuir-se en temes que no li pertoquin. Volem ser polítics, no funcionaris.

El nostre programa de gestió municipal es basarà, entre d'altres, dels següents punts:

En EDUCACIÓ i CULTURA destaca la creació d'un Consell Local de Cultura, integrat per totes les institucions que pertanyen a aquesta àrea. Volem també donar una solució definitiva al Centre Comarcal d'Educació Especial Joan XXIII i ens adherim totalment a la normalització lingüística i a la recuperació de les festes tradicionals.

A OBRES i SERVEIS serà tasca prioritària la conservació i neteja de places i voreres, l'estudi sobre la possibilitat de construcció d'una nova Residència per a la Tercera Edat, el relleu del Mercat Cobert i una campanya de rehabilitació dels edificis antics.

Consideram necessari que la INDÚSTRIA i el COMERÇ tinguin el recolzament de l'Ajuntament, per a la creació de noves empreses que signifiquin nous llocs de feina. La promoció i ajudes perquè el Polígon Industrial es faci una realitat i reneixi l'activitat industrial a la nostra ciutat.

L'ORDRE PÚBLIC és importantíssim pel nostre grup. Destacam la creació d'un cos especial de la Policia Municipal per a la vigilància nocturna i l'inici de gestions davant dels organismes competents per aconseguir que la policia nacional sigui present a Inca.

A l'àrea d'URBANISME proposam la creació d'una única aturada d'autobusos i el relleu del centre de l'activitat constructora, mitjançant un correcte plantejament del sòl urbà que desenvolupi les directrius del P.G.O.U.

La SANITAT és un

altre dels camps que necessita millorar. Proposam promoure des de l'Ajuntament campanyes de promoció de medicina preventiva, la creació d'un centre de Planificació Familiar i lluitar perquè els serveis de l'Ambulatori siguin de més qualitat.

Els ESPORTS com a salut i entreteniment han de tenir la importància que es mereixen. Per això el CDS potenciarà l'esport base, creant un Consell d'Esports amb representació dels centres escolars. Un altre objectiu és la construcció d'un Poliesportiu cobert i ajudes a les entitats esportives que ho necessitin.

Finalment, el tema de la JOVENTUT és objecte d'un ampli estudi i volem atendre la problemàtica juvenil i potenciar el Consell de la Joventut. El CENTRE DEMOCRATIC I SOCIAL compareix a aquestes eleccions amb l'eslogan "INCA, EN PROGRES", tres paraules que volen significar la recuperació i modernització de la nostra ciutat i que els representants nostres defensaran amb rigor, honestitat i sentit comú. Volem servir al poble, no servir-nos d'ell!

ELECCIONES
MUNICIPALES
1987

JUAN FLUXA FORNES
Candidato a la
ALCALDIA DE INCA

"INCA
EN
PROGRÉS"

PEL PROGRES
DE LA NOSTRA
CIUTAT

VOTA

C. D. S.

CENTRE DEMOCRATIC I SOCIAL

VILANOVA - 3

PONE A SU SERVICIO SUS
NUEVOS DEPARTAMENTOS
DE
MUEBLES DE OFICINA
Y
MATERIAL INFORMATICA

PIEDRO VILANOVA

VILANOVA-1 : PAPELERIA
C/COSTA Y LLOBERA 208 502800

VILANOVA-2 : LIBRERIA
C/VIDAL 15 505532

VILANOVA-3 : INFORMATICA
HOSTALS,47 Bajos 504229

INCA

inca
revista

OBRA CULTURAL BALEAR

INCA

Guarderia Sol Trent

General Luque, 85 (esq. Torreta) - Tel. 500223

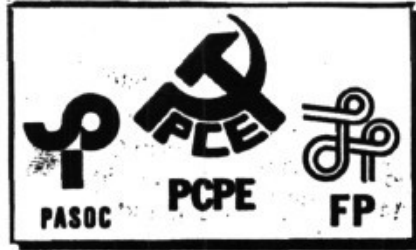
INCA

vall

ASSESSORAMENT
FISCAL, ECONOMIC
I COMPTABLE
ASSEGUANCES.

RENDA 1986

ASSESSORAMENT I ELABORACIO
DE LA DECLARACIO DE RENDA DE 1986.

- Promoción del deporte para la tercera edad y edad escolar.

- Apertura de los patios de los colegios públicos para su utilización por parte de los ciudadanos, previo su acondicionamiento.

- Promover torneos y competiciones.

CULTURA Y DEPORTES.

La cultura es un buen parámetro para medir el grado de bienestar y desarrollo de un pueblo, por lo que entendemos que desde el Ayuntamiento se debe hacer un esfuerzo para crear un ambiente cultural permanente; en este sentido proponemos:

- Creación del Consejo de Cultura en el que participen las asociaciones culturales y ciudadanas.

- Edición de una publicación municipal que sirva como canal de expresión de todas las entidades ciudadanas.

- Promocionar la rotulación en nuestra lengua de anuncios y señalizaciones.

- Aumento de los presupuestos destinados a cultura.

- Promover encuentros culturales, exposiciones, concursos, recitales, conferencias, etc...

En el terreno deportivo defendemos:

- La puesta en marcha del proyecto de construcción de un polideportivo municipal cubierto.

SANIDAD Y TERCERA EDAD.

El papel que el consistorio debe jugar en el terreno sanitario debe ser eminentemente preventivo, así mismo debe ponerse a la cabeza de las reivindicaciones ante las autoridades sanitarias, para conseguir que Inca cuente con una mejor asistencia.

En este sentido proponemos:

- Iniciar contactos con autoridades y con otros pueblos tendentes a conseguir la instalación de un Hospital Comarcal en nuestra ciudad.

- Control de la siniestrabilidad y de establecimientos que por su actividad pueden considerarse producen toxicidad, peligrosidad o molestias a los ciudadanos.

- Llevar a cabo campañas de prevención y divulgación sanitaria.

De cara a la tercera edad, especialmente para aquellos de rentas más bajas, proponemos:

- Bonificaciones en el pago de tasas e impuestos.

- Consideramos que debe potenciarse la figura

de la asistente social como forma de conocer y ayudar a los pensionistas en sus problemas.

- Mejorar las instalaciones del "Club del Pensionista", convirtiéndolo en un centro verdaderamente destinado para ellos y con los objetivos para el cual fue creado.

- Ampliación de la Residencia de Ancianos.

SOCIO-LABORAL.

Como delegados de personal de nuestras empresas vivimos con especial preocupación la situación de desindustrialización, de aumento del paro y de la economía sumergida que sufre nuestra ciudad de una forma muy grave.

Entendemos que desde el Ayuntamiento se puede jugar un papel muy importante en este sentido, sin que hasta la fecha se haya realizado nada al respecto. Entendemos que la gestión desde el Ayuntamiento debe ir encaminada a:

- Facilitar en nuestro término municipal la instalación de nuevas industrias.

- Desarrollar todo tipo de acuerdos posibles con el INEM tendentes a la creación de empleo.

- Desarrollar con las autoridades autonómicas un plan de reindustrialización para nuestra comarca.

- Mantenimiento de contactos con patronal y sindicatos para la búsqueda de posibles soluciones.

- Impulsar programas y obras que permitan la ocupación de trabajadores en desempleo.

Todas estas cuestiones y otras muchas, deben llevarse a cabo teniendo en cuenta la participación

de los trabajadores, que somos al fin y al cabo la parte más afectada.

MUJER Y JUVENTUD.

La mujer sigue ocupando aún hoy, por desgracia, un papel secundario en el conjunto de la sociedad; siendo prueba de ello la escasa participación de la mujer en las listas municipales. Al objeto de ir avanzando en este sentido se debería:

- Implantar en nuestra ciudad un centro de Planificación Familiar.

- Impulsar desde el Ayuntamiento todo tipo de campañas en favor de la igualdad de la mujer.

Al mismo tiempo, consideramos que deben atenderse con especial atención los múltiples problemas de los jóvenes (cultura, desempleo, drogas, educación sexual, etc...).

Desde el Ayuntamiento se debe:

- Crear un servicio de información y asesoramiento juvenil.

- Promocionar el asociacionismo juvenil.

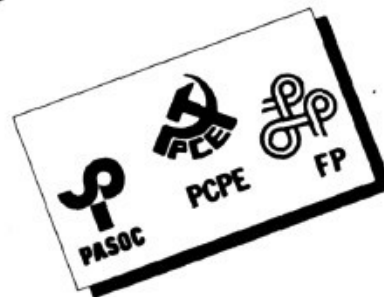
- Apoyar al Consell Local de la Juventud.

- Promocionar actividades y editar materiales que interesen a los jóvenes.

- Impulsar en centros escolares, mesas, coloquios, sobre temas y problemas que afectan a los jóvenes.

IZQUIERDA UNIDA

Ahi está

La agrupación local del P.D.P. en Inca, se presenta a las elecciones municipales con un amplio programa que tiene como objetivo básico la revitalización de nuestra ciudad en todos los aspectos.

Creemos sinceramente que la actividad municipal en Inca, se ha ido aletargando con el paso de estos últimos años, especialmente con el último consistorio, todo ello ha repercutido indudablemente en el conjunto de la sociedad inquense. Inca es hoy una ciudad adormecida en el terreno económico, industrial, social i cultural.

Es necesario que la ciudad despierte, que el ciudadano recobre la ilusión, que Inca ocupe el lugar que por tradición le corresponde en nuestra comunidad insular.

Las mujeres y hombres que componemos la candidatura municipal del P.D.P. nos proponemos otra forma de gestión municipal, otro tipo de actuación: es preciso que el Ayuntamiento abra verdaderamente sus puertas a los ciudadanos, que tenga voz en la totalidad de problemas y preocupaciones que afectan a nuestra ciudad. No estamos de acuerdo en limitar la actuación municipal a las tareas clásicas de hacienda, urbanismo, servicios, etc...

En una ciudad eminentemente industrial como la nuestra, el Ayuntamiento debe preocuparse intensamente por el fomento general de nuestra economía adoptando iniciativas en este sentido.

A nuestro juicio, y dentro del marco de una economía social de mercado, el Ayuntamiento debe afrontar el declive industrial de nuestra ciudad. Para ello, creemos prioritario, establecer conjuntamente con la Comunidad Autónoma, un Plan de Reindustrialización del municipio de Inca, que otorgue a nuestro municipio, preferencias y ventajas en la localización industrial.

Así mismo es necesario negociar con los organismos competentes, la concesión de subvenciones y facilidades crediticias a la industria ya existente, especialmente en el plano de la renovación tecnológica y mejora del diseño.

Para todo ello, es preciso en primer lugar que el Ayuntamiento tome la iniciativa, solventando urgentemente el problema del Polígono Industrial, creando una oferta de suelo industrial a precios asequibles.

Creemos también de extrema necesidad, diseñar una auténtica política social para nuestra ciudad.

Así es preciso garantizar la plena escolarización, gestionar la puesta en marcha de una guardería laboral, conseguir la creación del Hospital Comarcal, llevar a cabo actuaciones contra la droga, mejorar la atención a la tercera edad especialmente en el plano asistencial, fomentar la construcción de viviendas de protección oficial. Temas todos estos, que durante esta pasada legislatura han estado realmente abandonados.

En el aspecto cultural, creemos necesario huir del dirigismo cultural actual, para ello es preciso que en estos temas el Ayuntamiento actúe preferentemente a través de las asociaciones culturales ya existentes, creando a tal efecto un Consejo Cultural, integrado por representantes de las mismas. Es necesario diseñar un programa de normalización lingüística, que mejore el conocimiento, y fomente el uso de nuestra lengua en todos los ámbitos.

En materia urbanística, apoyaremos la aplicación del P.G.O.U. y cuidaremos especialmente el cumplimiento de la disciplina urbanística.

En definitiva es mucho lo que queda por hacer en nuestra ciudad. En este esfuerzo empeñamos nuestra ilusión, a fin de hacer efectiva una verdadera política de bienestar social para Inca.

vota

PDP

PARTIDO DEMOCRATA POPULAR

III CONGRESO NACIONAL. MADRID. 20-21 DICIEMBRE 1986

**Construiremos un
futuro para INCA**

(BUTLLETI DE SUBSCRIPCIO)

inca
REVISTA

Apartat de Correus 156, INCA

Nom i cognoms:

Carrer:

Telèfon:

Població:

Província:

DESITJ SUBSCRIURE'M A PARTIR DEL NUMERO PER UN ANY (11 núms.) AMB QUOTA DE: Subscriptor-col.laborador (1500 pts) Subscriptor (1000 pts) .

Faré efectiu l'import mitjançant: TALO BANCARI ADTJUNT n°

DOMICILIACIO BANCARIA

GIR POSTAL n°

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta atenguin els rebuts que els presentarà INCA REVISTA per al pagament de la meva subscripció.

TITULAR DEL COMPTE:

BANC/CAIXA

n° COMPTE

n° LLIBRETA

AGENCIA

Adreça:

Població

DATA

SIGNATURA

CANDIDATURES

ELECCIONS MUNICIPALS 1987

ap

Partido
Liberal

ALIANZA POPULAR.

Lorenzo Fluxá.
Pedro Rotger.
Carlos Cañellas.
Juan Cañellas.
Juan Sastre.
Bernardo Morro.
Bartlomé Fluxá.
Catalina Rotger.
Amador Sales.
Pedro Ballester.
Ana Antonia Coll.
Pedro Amorós.
Juan Pedro Llobera.
Angel Verdejo.
Catalina Ferragut.
José Agüera.
Anselmo Rodriguez.
Miguel Pons.
José Córcoles.
Gregorio Ferrá.
Miguel Taberner.

ESQUERRA UNIDA.

José Fco. Navarro.
Antonio Rodriguez.
Juan Pons.
Francisca Ramos.
Juana Redondo.
Miguel Siles.
Juan Ramos.
Bartolomé Vicens.
Antonio Cebrero.
Rafael Martín.
Lucinio Oñate.
José Antonio Rodriguez.
Juan Tenorio.
José Olivares.
Manuel Carmona.
María Redondo.
Crispín Gil.
Antonio Jiménez.
Juan López.
Antonio Vicente.
Diego Jiménez.

CDS.

Juan Fluxá.
Sebastián Mora.
Antonio Moreno.
Andrés Figuerola.
Francisco Mulet.
Mª Francisca Barceló.
Juan Martí.
Bartolomé Alzina.
Mateo Rosselló.
José Garcia.
Fca. Mª Llabrés.
Antonio Llompарт.
Pedro Tugores.
Carmen Montes.
Melchor Janer.
Guillermo Mir.
Rafael Bernardino.
Juana Mª Pons.
Damián Quetglas.
Juan Gual.
Pedro Vilanova.

CANDIDATURES

ELECCIONS MUNICIPALS 1987

PDP.

Miguel Corró.
Cristóbal Soler.
Antonio Perelló.
Inés Pieras.
Juan Marqués.
José Campins.
Catalina Regina Gelabert.
José Diaz.
Jaime Tortella.
Bartolomé Reus.
José Fullana.
Victor Quirós.
Pablo Mir.
Damián Socías.
Pedro Barceló.
Juan Janer.
Cristóbal Soler.
Miguel Simonet.
Francisco Fernández.
Miguel Miralles.
Arnaldo Coll.

PSOE.

Andrés París.
Jaume Armengol.
Mariano Bonilla.
Juan Comas.
Bartolomé Artigues.
Baltasar Tortella.
Fco. Javier Ramis.
Antonio Jiménez.
Francisco Dalmau.
José González.
Joan Fiol.
Rosario Mateo.
Francisca Vives.
Gaspar Navarrete.
Antonio Camps.
Juan Figuerola.
Manuel Sosa.
Luís Contreras.
Bartolomé Vela.
Luís Acedo.
Guillermo Far.

PSM-EN.

Pere Rayó.
Bernat A. Amengual.
Jaume Gual.
Antoni Rodríguez.
Jaume I. Payeras.
Llorenç Rigo.
Maria A. Martorell.
Joan Rotger.
Bernat Munar.
Mateu Mateu.
Antoni Cañellas.
Antoni Payeras.
Pere J. Quetglas.
Antoni Figuerola.
Bartomeu Villalonga.
Guillem Far.
Catalina Mª Oliver.
Víctor Rebollo.
Jaume Massanet.
Angel Lorente.
Enacrnació Salvà.

UNIO MALLORQUINA.

Antonio Pons.
Miguel Payeras.
Antonio Socías.
José Balaguer.
Juana Mª Coll.
José Busquets.
Juan Llabrés.
Miguel Amer.
Joan Figuerola.
Manuel Llopart.
Antonio Martorell.
Juan Rosselló.
Francisco González.
Pedro Ferrer.
Francisco Bujalance.
Antonio Pons.
Guillermo Ramón.
Pablo Reynés.
Miguel Seguí.
Guillermo Quetglas.
Mateo Maura.

VOTA

la força necessària

al Parlament

a l'Ajuntament

Sebastià Serra

Pere Rayó

**GUANYAR AL CENTRALISME:
FER UNA NOVA MALLORCA**

Dia 10 de Juny hem de fer ús del nostre dret a vot en tres fronts: Ajuntament, Parlament Balear i Parlament Europeu.

• El PSM-EN està en condicions, a hores d'ara, de garantir una gestió adreçada a defensar els interessos d'Inca i de Mallorca sense cap supeditació, de la mateixa manera pot representar a les Illes en el Parlament Europeu.

El PSM A L'AJUNTAMENT.

Durant els quatre anys de la majoria municipal d'UM. han mancat solucions clares als greus problemes de la Ciutat. Dins tots els camps només hi ha hagut una política d'improvisacions. Mai el poble ha participat. Totes les realitzacions han tingut, com a únic mòbil, el lluïment personal dels que governen. Per això ...

- Davant la crisi econòmica que pateix Inca, proposam fer un estudi ampli de mercat, crear un servei d'assessorament financer i tècnic, cercar la col.laboració amb altres administracions per a la inversió de capital, recolzar i potenciar l'associacionisme cooperatiu de la petita i mitjana empresa.

- En front de les obres realitzades amb suntuositat, proposam una pla-

nificació de la infraestructura de la ciutat: reordenació racional del tràfec, asfaltat de carrers, renovació de la xarxa del clavegueram i aigua potable, creació d'un centre de comunicacions i un servei de transport públic urbà.

- Davant la manca d'una planificació sanitària, durem endavant una tasca de prevenció i control de la salut, mitjançant la creació del Comitè Local de Sanitat, un Laboratori Municipal i un Centre de Planificació Familiar. Reivindicarem un Hospital Comarcal, situat a Inca.

- Ja que la labor en el camp de la Cultura ha estat nul.la, no havent-hi tan sols una Comissió, crearem una Escola Municipal on hi cabran tot una colla d'activitats, arts plàstiques, teatre, fotografia, etc... Dotarem de més recursos les Biblioteques Municipals. La Comissió Informativa de Cultura estarà oberta a tothom. Aplicarem la Llei de Normalització Lingüística en tot el que afecta a l'àmbit municipal.

- Consideram prioritàries tot una sèrie de mesures que condueixin al benestar social de la població: Elaborar un programa d'ajut als marginals, dur a terme campanyes de concienciació sobre les drogodependències,

estimular i col.laborar amb les entitats juvenils mitjançant la creació d'un casal de joventut, millorar les instal.lacions esportives i crear-ne de noves per tal de potenciar l'esport popular i de base.

El PSM. AL PARLAMENT BALEAR.

El treball parlamentari del Grup Esquerra Nacionalista-PSM, durant aquests quatre anys, ha estat orientat a promoure iniciatives legislatives i a controlar l'actuació del Govern. Els nostres parlamentaris han incidit sobre la diversitat de problemàtiques que tenen les Illes balears, i especialment en les de caràcter medio-ambiental, socio-econòmic i cultural lingüístic; tot això sempre amb un doble objectiu: aixamplar la nostra capacitat d'autogovern i introduir-hi plantajaments progressistes.

D'una anàlisi exhaustiva, i no partidista, es treu la conclusió del deteriorament de les Institucions i del propi sentit d'autonomia:

- El Govern de la dreta no ha fet possible, en absolut, l'aprofitament màxim que oferia l'Estatut. No hi ha hagut una voluntat d'iniciar la reconstrucció nacional de les Illes.

- S'han permès contínues destruccions del nostre patrimoni artístic i cultural, s'ha concebut la cultura com una exhibició (homenatges, inauguracions, subvencions, etc...)

- No s'ha actuat amb fermesa per evitar la destrucció del medi rural i paisatgístic, deixant el nostre territori en mans dels grups urbanitzadors i especuladors.

- S'ha efectuat una gestió plena de corrupcions, fent un ús partidista del Govern, practicant l'amiguisme, corruptel.les constants, consolidant, en

definitiva, el poder dels sectors caciquils.

Cal denunciar, públicament, la complicitat d'UM en tot aquest deteriorament. Amb els vots d'UM en Gabriel Cañellas accedí a la presidència i amb els mateixos vots, es mantingué en els moments més crítics. La política personalista d'UM, ha generat d'una banda inestabilitat política, i de l'altra no ha permès cap solució progressista; ha deixat al descobert una clara dependència cap a determinats poders financers.

Per tot això creim que el canvi en el Govern de la nostra comunitat, és necessari. Aquest canvi ha

d'anar forçosament cap a una majoria progressista, on no pot faltar-hi l'esquerra nacionalista, ja que un Govern de progrés que no comptés amb una presència significativa del PSM, realitzaria una política de govern purament administrativa i estaria sotmes permanentment a les ordres del Govern de Madrid.

EL PSM AL PARLAMENT EUROPEU.

El PSM-EN es presenta al Parlament Europeu amb coalició amb sis partits nacionalistes de Catalunya, Euskadi, Galícia i País Valencià amb el nom d'ESQUERRA DELS POBLES.

Mentre el Govern Central fa ús de la inte-

gració dins la CEE per a retallar competències i empenyer amb força cap a l'estat neocentralista, aquestes sis forces (amb una presència rotativa al Parlament), ens hem compromès amb la defensa de les nostres respectives nacions, de les seves formes polítiques d'autonomia i de les seves realitats socio-econòmiques, i a defensar la nostra llengua i cultura, punts de partida dels quals som solidaris amb tots els altres pobles.

Perquè el nostre projecte, en aquests tres fronts, es pugui dur a terme, esperam el teu vot. No depenem de ningú per dur endavant el nostre compromís.

Cooperativa Pagesa de Mallorca

Avinguda dels Reis Catòlics, 53

INCA Mallorca Tel 503124

VINOS SA QUARTERA

R.S. 30.93744 P.P.M. VINO DE MESA R.E. 5.861 - P.M

4 L. TINTO 16°

Antonio Fluxà, 70 (Esq. Pza. Sa Quartera) - INCA

Clavells

can Llorenç Rigol

Carretera Palma Inca
Telèfon - 50 46 90

El nostre projecte polític es fonamenta en una gestió municipal participativa, eficaç, solidària i independent d'interessos individuals o de grups de pressió. En quatre eixos basarem l'actuació del futur Govern Municipal Socialista: Hisenda, Cultura, Urbanisme i Benestar Social.

HISENDA:

Prèvia auditoria, determinarem una gestió transparent destinada al sanejament de l'economia municipal. Política tributària justa, adequant taxes i tarifes als costos reals i a la qualitat de serveis. Inversions adreçades al bé comú en les quals es contempli la creació de nous llocs de treball.

CULTURA:

Preconitzam una política cultural de base, participativa i integradora de tota la societat inquera d'acord amb el fet de pertànyer a l'àmbit de la cultura catalana. Durem a terme la Normalització Lingüística a nivell institucional i social. Afirmam que la Normalització de la nostra llengua i la seva urgent introducció en tots els racons de la nostra ciutat com eina integradora, són elements bàsics del nostre projecte polític. Aprovarem un Reglament de Normalització Lingüística basat en què el català és la llengua pròpia de la ciutat d'Inca, a més d'esser-ne l'oficial.

Crearem un Patronat que aglutini totes les organitzacions culturals, socials i esportives; la Universitat Popular, és a dir, l'ens que coordini les Escoles Municipals; estimularem i recobrem les Festes Populars com expressió de la identitat d'un poble; dotarem una Bossa per a elaborar i editar la Història d'Inca i d'altres publicacions; recolzarem les publicacions periòdiques existents i d'una manera especial les escrites en català.

Crearem el Consell Municipal Escolar i el Consell Local d'Esports. Construcció d'un Pavelló Cobert.

URBANISME:

La política d'ordenació urbana socialista romprà l'actual model urbanístic de la nostra ciutat. En lloc d'un urbanisme a contra de la població, el nostre objectiu serà l'assoliment d'un urbanisme a favor de la població. La construcció haurà d'anar acompanyada d'una imprescindible funció pública i social. S'erradicarà l'especulació i la corrupció en matèria urbanística, evitant el negoci immobiliari de transformar sistemàticament el sòl rústic en urbanitzable.

El problema urbanístic més greu que pateix la nostra ciutat es localitza en la pròpia àrea urbana. L'equipament, la congestió del trànsit, la baixa qualitat de l'habitatge fan que el PGOU hagi de preocupar-se més de la ciutat existent que no de la futura. Les cases deshabitades, degradades i l'abandó del casc n'és una bona mostra.

La nostra política urbanística s'orientarà vers:

1) Disposar de sòl industrial suficient i barat.

2) Recuperar sòl, edificacions i serveis col·lectius, centres culturals i socials, zones verdes i infraestructura sanitària.

3) Impulsar el desenvolupament de la planificació urbanística de manera que es garanteixi el creixement d'Inca d'acord amb les seves necessitats reals.

4) Conservació del casc antic, monuments i d'altres edificis i residus històrico-artístics.

BENESTAR SOCIAL:

Una comunitat és més pròspera si disposa de serveis generals que li permetin millorar la seva qualitat de vida.

1. Sanitat.

La nostra actuació sanitària s'adreçarà vers l'educació i Informació de la població; Creació d'una oficina d'informació al consumidor; Posar a disposició de la Comunitat Autònoma un local destinat al muntatge d'una Unitat Sanitària; Creació de la Policia Sanitària.

La nostra política social s'orientarà cap a la informació de la dona, la joventut i la tercera edat; Posar en marxa un Allotjament de Nit i creació de la figura del treballador familiar.

2. Serveis.

Dedicarem una atenció preferent a la millora i control dels serveis d'ús corrent, d'una manera especial al servei d'Aigua Potable, garantint-ne l'abastiment mitjançant solucions definitives. Aprovarem l'Ordenança Municipal sobre Mercats per a salvar de l'agonia del Mercat Cobert.

3. Seguretat Ciutadana i Circulació.

Millorarem l'eficàcia de la Policia Municipal, dotant-la dels mitjans necessaris. Contemplarem la figura del policia de barri. Aprovarem un Pla d'Ordenació del Tràfic Urbà.

1. Andreu París Mateu
Advocat

2. Jaume Armengol
Apotecari

3. Marià Bonilla
Professor

8. Antoni Jiménez
Carnisser

9. Francesc Dalmau
Treballador de la Pell

10. Josep Gosálvez
Agent Comercial

11. Joan Coll
Comerciant

16. Joan Figuerola
Industrial

17. Manuel Sosa
Treballador del Metall

18. Lluís Contreras
Forner

19. Bartomeu Vela
Jubilat

CANDIDATURA A L'AJUNTAMENT D'INCA

Per les coses ben fetes

PSOE

4. Joan Comas
Metge

5. Bartomeu Artigues
Professor

6. Baltasar Tortella
Comptable

7. Xavier Ramis
Arquitecte Tècnic

12. Rosari Mateu
Comerciant

13. Francesca Vives
Comerciant

14. Gaspar Navarrete
Jubilat

15. Antoni Camps
Treballador de la Pell

20. Lluís Acedo
*Treballador
de la Construcció*

21. Guillem Far
Jubilat

22. Antoni Amengual
Jubilat

23. Antoni Moreno
Jubilat

FORAVILA

L'amo en Xisco des Cocó de Lloseta em convidà a podar-li un parell de kiwis, vaig dir que sí encara que no n'havia arreglat cap mai. Com és lògic emperò tenia que estudiar com funciona aquesta planta, a partir d'ara em serà convenient conèixer-la ja que es va extenent el seu cultiu... Idò han passat uns dies i ja estan podats:

Es parescut a una parra, primer s'ha de fer-li una soca, i quan està damunt el parral, deixar a les famelles, les sarments compartides, de manera que d'ella sortiran cada any noves sarments portadores dels fruits, que cada any anirem renovant, igual que la parra, 'si bé amb les podes més llargues.

Les plantes de kiwi són cares, i és per això que la gent pensa tot d'una en aprofitar la llenya de la poda per arrelar. El vef d'en Xisco, en Toni Matel, em va mostrar un planter d'esqueixos de kiwi que tenia arrelant dins l'hivernacle. La veritat és que pareixia animador, molts dels esqueixos ja tenien unes tretes de mig pam, no li volia desbaratar la festa, però amb molta freqüència, amb aquestes coses, un queda enganyat, és bastant normal que quan volem aferrar un brot de roser, de parra,... i de kiwi encara més, si aquest mos brota molt aviat, acaba per a mustiar-se, i quan el treim de la terra, té la part de baix sense arrelar i normalment podrida. En canvi quan els esqueixos estan molt de temps sense

moure's, i es conserven en bon aspecte, quan al final rebenten, solen fer-ho amb un brot assegurat.

Anem a veure un poc més això, si entenem que li passa a l'esqueix quan aferra, podrem tenir més bon criteri de com obrar davant el cas.

Idò mirau. L'esqueix per prendre ha de fer a la part de l'arrel el que se'n diu un call, i llavors, d'aquest call surten les arreletes; a això ho ha de fer de les reserves alimentícies que pugui tenir dins la llenya. Això idò, és important que mogui abans les arrels de davall terra que el brot de dalt, aquest, si es mou massa prest, consumeix les reserves i llavors no queden forces per l'arrelament. Perquè aferri com to-

ca, és important que la part de l'esqueix que està en terra es trobi calent, fems calents que no toquin les arrels, conduccions d'aigua calenta, regar amb aigua calenta, resistències elèctriques, plàstic damunt la terra, sense tapar la part del brot. En canvi la part de l'ull no convé que es mogui fins que hi hagi arrels, l'aire no ha de ser calent, ombràculs, mai hivernacles. Precisament en Francisco del Cocó, que es dedica a fer flor per vendre, fa els rosers aferrant esqueixos de la poda i me va fer veure com els que van aferrar al setembre (terra calenta), havien aferrat molt bé; en canvi els aferrats del Nadal cap aquí (terra freda), anaven pitjor, i els que arrelà dins els hivernacles (aire calent), un desastre.

La fruticultura moderna ja fa tota casta d'arbres a partir d'esqueixos. Alguns de vosaltres llegiren l'any passat que a Sa Canova tenien un planter de garrovers per aquest sistema.

Bé, en Pau i jo no volem esser manco, i tenim un arrelador dins la nostra oficina; hem duit un caixò d'un metre quadrat, li hem posat un fil de resistència elèctrica abaix, lla-

vor mig pam de "perlita" (aqueixes bolletes de forespan)... i a fer esqueixos... de moment tenim en marxa kiwi, ginjoler de casta grossa, pistaxer tevirto, canya de sucre vera; ara està tot fent el call, i mentres tant, perquè l'esqueix no s'esgoti excessivament, li donam passades d'un adob "foliar", però no químic que estimularia la brostada de fulla, sinó d'aminoàcids vegetals ja elaborats (com si es tractàs del "suero"

per la gent que està en situació molt crítica)... que per cert, els que utilitzam nosaltres, no són de cap casa comercial, es tracta d'una emprivada d'ortiga de quinze dies, rebaixada al 5%, i que és molt efectiva per ajudar a les plantes que es troben apurades per distintes causes. Adéu.

Biel Serra.

OBRA CULTURAL BALEAR

*Si estimes el país i desitges una
Inca més culta, l'Obra Cultural
Balear t'interessa.*

*Encara no sou socis de
l'Obra Cultural Balear?*

BULLETI D'INSCRIPCIÓ

Nom .....

domicili..... tel.....

Població .....

solicita esser admès com a soci d'Obra Cultural Balear.

Pagarà una quota anual de..... pesetes

Quota especial de joves..... pesetes

Lloc de cobrament:

Domicili: .....

Banc:..... Compte núm. ....

Observacions: .....

..... dia de ..... de 198.....

(firma)

Coneguem la Nostrea Llengua

ESCRIURE' BE.

Com enunciar les hores?

De tots els castellanismes que cal evitar, n'hi ha un de molt freqüent i que es refereix a la manera d'enunciar les hores, bé sigui en el llenguatge escrit o oral. Tot-hom està d'acord en què no es pot emprar la paraula "menos" perquè és un castellanisme, per això cal evitar dir "les dues menos deu".

Hi ha persones que creuen que per dir les hores en mallorquí ho han de fer com ho fan a Catalunya: "Un quart de cinc" (4'15), "dos quarts de set" (6'30). No trobam cap testimoni, ni antic ni modern, que ens assegurí que aquesta fórmula s'hagi usat mai a Mallorca. Per altra part ens consta als mallorquins entendre aquest sistema i seria absurd voler implantar-lo. D'altres persones creuen que basta canviar la paraula "menos" per "manco" i així ja defugim del castellanisme. Això no és cert, perquè malgrat corregim un mot castellanitzat no ho feim pel que fa a l'estructura castellanitzant de la frase, que continua essent forastera.

Pareix que els documents antics ens aclareixen poc el com sortir de dubtes. Sembla que antigament, el moment en què un fet s'esdevenia, no era important en les narra-

cions o altres escrits. Les fonts més clares les trobam als diaris personals

on hi ha puntualitzacions horàries. Així trobam frases com "a les deu i mitja del matí", "les onze 1/4", "havem treballat fins a dos quarts per la una". Aquesta darrera construcció no és desconeguda en el parlar de Mallorca ni tampoc en el del País Valencià.

Com a conclusió podem dir que no hi ha cap dificultat en admetre l'enunciat "les (la)... i ...", així és correcte fins a la mitja: "les dues i cinc... i deu... i quart... i vint... i vint-i-cinc... i mitja (inclús i mitja i cinc)". A partir d'aquí és també ben corrent dir "falten (manquen) vint minuts per la una ... un quart per la una ... deu per la una ... cinc per la una". Lògicament també es pot fer sense emprar la paraula "falten" o "manquen" (falta/manca).

D'acord amb el mateix sistema, direm "les deu i vint-i-tres minuts", "les set i mitja i dos minuts", "falten setze minuts per les dues". Normalment es sol suprimir la paraula minuts.

PARLEM COM CAL.

El llum/la llum. El pols/la pols.

Segons el gènere que els donam, aquestes paraules expressem distints significats.

Llum: Masculí "el llum", vol dir "qualsevol utensili per a fer llum", (el llum d'oli). Femení "la llum", significa "aquella forma d'energia que ens permet veure les coses", (la llum del matí fa fugir les tenebres).

Pols: Masculí "el pols", vol dir "batec arterial que es sent en la unió del puny amb l'avantbraç" i també "la part lateral del cap, entre l'orella i el front" (castellà "sien"), (no li trob el pols, s'ha pegat un cop al pols). Femení "la pols", significa "multitud de partícules que poden ser trasportades pel vent per ésser molt petites" (la casa està plena de pols).

VOCABULARI.

Paraules de peces de vestir.

Aderezo, ajuar = adràs.
Chanquetas = xoquins.
Pretina = colga del calçons.
Greguescos = calçons amb bufes.
Corsé = cotilla.
Cadenilla = cordoncillo.
Redecilla = barriola.
Capucha = capulla.
Visera = ventalla de la gorra.
Enagua = enagos.
Jubón = jipó.
Mandilego = canyom.

CURIOSITATS.

Mallorca, així com la veim avui, en l'aspecte geològic, és recent. Pareix que no hi ha terrenys de l'era Primària; la part més antiga, que correspondria a la Serra principal, seria de l'era Secundària amb petites afloracions del Triàsic a terrenys de Sóller, Alcúdia i Artà. La plataforma central pertanyeria al Miocé (Terciari Mig). El Raiguer, a peu de la Serra, des de Sa Pobla a Inca i Palma, seria conseqüència dels al·luvions quaternaris.

Fases lunars del mes de juny i juliol.

Juny:

Quart Creixent, dia 4 a les 19 h. i 28 m. Tormentes de llamps i trons.

Lluna Plena (Vella), dia 11, a les 21 h. i 24 m. Augment de les temperatures.

Quart Minvant, dia 18, a les 11 h. i 37 m. Temps inestable, pluges irregulars.

Lluna Nova, dia 26, a les 6 h. i 12 m. Acabaran les tormentes.

Juliol:

Quart Creixent, dia 4, a les 9 h. i 10 m. Temps sec i assolellat.

Lluna Plena (Vella), dia 11, a les 4 h. i 18 m. Temperatures altes.

Quart Minvant, dia 17, a les 20 h. i 42 m. Cel clar, net. Farà calbr.

Lluna Nova, dia 25, a les 21 h. i 12 m. Augment de les temperatures. Ventós.

Hores de sol:

Dia 15 de juny: 15 h. i 2 m.

Dia 1 de juliol: 15 h.

Dia 15 de juliol: 14 h. i 47 m.

Les llunacions i l'agricultura.

En el Quart Creixent de juny es poden empeltar d'escudet els arbres que tenen l'escorxa grossa, taronger, poncem, figuera, olivera, ametller i llorer. A les terres fredes es pot sembrar el mill i panís, arrancar els alls. El Creixent de juliol és un temps bo per sebrar cols (de mota), naps, pastenagues, cebes i mostassa. Convé tancar els ceps perquè no les toqui massa el sol i treure el gram de la terra.

En el Quart Minvant de juny es recol·leixen i baten les faves, siurons i altres llegums, si ja estan secs. Es poden sembrar esqueixos de clavell a terra molls; també es poden arrancar les tulipes i frencesilles si tenen les fulles seques. En el Minvant de juliol va molt bé segar el blat. Les plantes han de regar-se de

nit. Els melons no volen molta d'aigua, en canvi els cobrombos en volen molta i repetides vegades. Es poden empeltar d'escudet els gesmins i rosers.

Altres coses:

En el mes de juny acaba el curs acadèmic. Tots els estudiants inicien les vacances; uns amb més alegria que els altres, car als darrers, els esperen els exàmens de setembre.

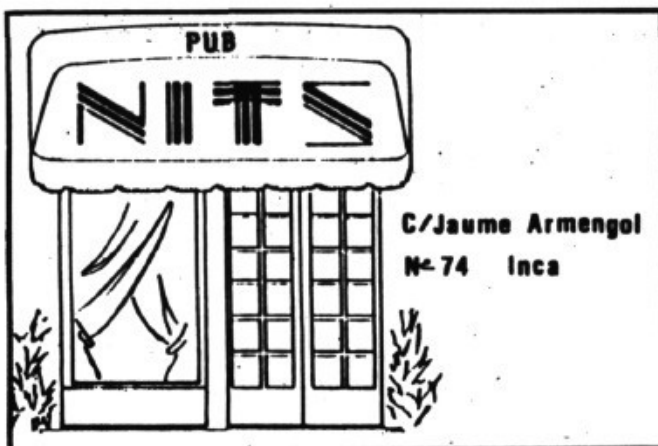
Dia 8 de juny és festa local a Inca.

Dia 10 de juny és dia d'Eleccions a l'Ajuntament, al Parlament de les Illes i al Parlament Europeu.

Dia 18 de juny és la festa del Corpus.

També, per tot arreu, hi ha festes patronals durant els mesos d'estiu. A Inca dels Sants Abdon i Senen tenen lloc a finals de juliol.

Jaume Gual Mora.

FÀBRICA D'ARTICLES DE PELL
guants
bosses
peces de vestit
i marroquineria en general

Gran Via de Colón INCA Telèfon 50 19 00

CRÍTICA LITERÀRIA

Joan Guasp
Kabyl

He lluitat tots aquests anys per ser una persona honesta, un homo de bé. [...] I què en tenc, senyor Mandari, de tot això? Què en tenc? Miri el que en tenc: una gravadora. Una màquina d'escriure. Una ràdio. Una piscina. I un sac!

Els llibres de l'Escorpí
Teatre

el Galliner

96

Fer una crítica a l'obra d'En Joan Guasp és tasca difícil per a qualsevol lector i ho és més quan es tracta de Kabyl, una obra arrelada dins el món màgic del teatre de l'absurd.

Davant de les obres que surten de les coordenades físiques, espacials i temporals hom es troba només amb la intuïció, la imaginació i les seves suposicions, no hem de demanar-nos què significa sino què em significa, nos significa a cada un de nosaltres.

Per això a Kabyl hom camina desprevingut i sorprès; ja des del començament els noms són bé màgics (Kabyl), o bé humorístics de soterrada intenció (Leidi Mumu), populars a la seva manera (Charly) i també designadors (Delegat Munyidor); i de la mateixa forma són els personatges que s'hi troben.

Solidàriament amb tot això hi ha les línies mestres de l'obra i així

no podem deixar de veure la figura del polític venedor de vots, materialista i sense escrúpols en el Delegat Munyidor; la Bubota que ens representa l'assalt de la violència i de la força; Charly, anomenat el roig, l'oposició al règim, amic d'En Kabyl, però sense arrels; Leidi Mumu, provocativa i luxuriosa, sense voluntat; i en Kabyl, enfrontat al seu

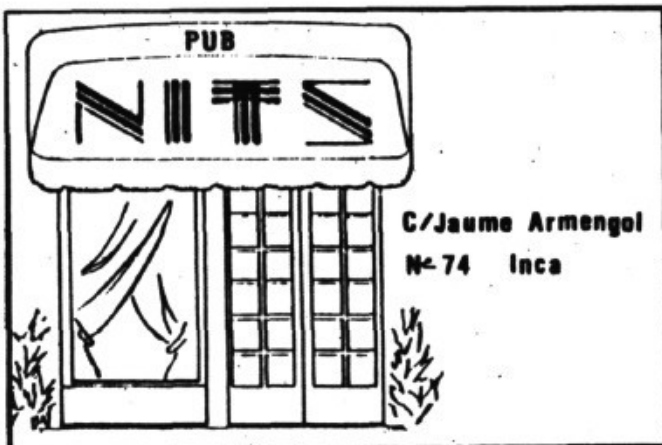
destí, lluitant per l'honestitat i l'amistat indissolubles i enganat per la vida i els homes. La decisió d'En Kabyl serà rebutjar l'ajuda interessada i cercar una nova vida, anar-se'n en definitiva.

Això és l'obra d'En Joan Guasp, una recerca, una contradicció humana, tot un món de contradiccions perquè no res sembla indissoluble, perquè no res perdura. Cercar l'amor en un altre lloc, en un altre temps, tema central de l'obra teatral, de la literatura universal i de la vida.

Joana Mª Coll Diaz.

NOTA:

A la passada revista, a l'entrevista a Jaume Serra la postal és del fotògraf Sampol.

Fumar a un lloc públic està bé?

VOSTES COM A LECTORS, ¿TROBEN QUE ESTÀ BE FUMAR A UN LLOC PÚBLIC?.

Per respondre a aquesta pregunta ens vàrem dirigir al llicenciat en Medicina Josep Lluís Garcia Sampol, de 28 anys, natural d'Inca. Li vàrem demanar:

- A vostè li molesta que es fumi a un lloc públic?.

- No, a mi particularment no em molesta gens.

- Què li diria al que fuma en un local tancat si estigués prohibit?.

- Li diria amablement que ho deixàs de fer, però si es negàs em veuria obligat a anar a

cercar un responsable del lloc per a veure si a ell li feia cas.

- Vostè com a metge, ¿troba que pot perjudicar als no fumadors aquest fet?.

- Si, els pot molestar si no estan acostumats al tabac, però en quant a salut l'individu es converteix en un fumador passiu i li pot presentar els mateixos problemes, encara que no tan greus.

- ¿Quines normes posaria vostè perquè s'evitàs aixó?.

- En cas de què la prohibició no estàs posada, s'hauria de posar en els transports públics i als llocs tancats. També s'hauria de fer una campanya de prohibició d'una

manera informativa, seriosa i ben feta per tal de concienciar al fumador.

- Vostè creu que d'aquí a uns quants anys la gent es concienciarà de què pot perjudicar als demés?.

Gran part dels fumadors ja hi estan concienciats, però en certs moments la seva actitud és d'egoisme, quan ells senten la necessitat de fumar no pensen amb els altres.

- Vostè, creu que els responsables de la sanitat pública fan alguna cosa?.

- No, no estan fent massa, ja que és la pròpia administració estatal la que dirigeix el monopoli del tabac.

Grup de Joves de l'Obra Cultural Balear.

Penya
Barcelonista

Bar Miquel **Inca**

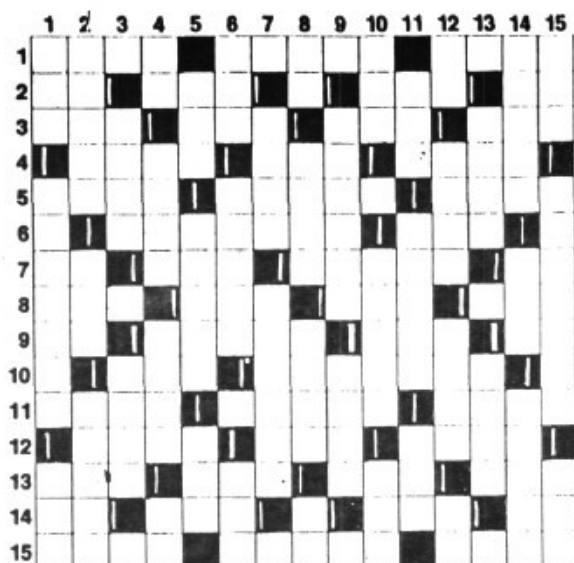
Apartat de Correus 185

Dr. Miquel J. Crespi
METGE ESTOMATÒLEG
ORTODONCIA
Tractament de les malposicions dentàries
C/ Vidal, 5 T-502923 INCA

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Per Bernat J. Amengual

HORIZONTALS

1: La més occidental de les illes de la Sunda, a prop de Java. Terreny amb moltes pomeres. País asiàtic. 2: Metall preciós. Tema al qual es dedica l'actual Any Internacional. Vocal. Espai pla on es bat el blat. Adverbi de lloc. 3: Alguns. En alguns idiomes, forma d'una paraula segons la funció gramatical. Senyor, propietari. Interjecció per a donar coratge. 4: Lloc amb aigua i vegetació enmig d'un desert. Empresa multinacional fundada l'any 1911 a Nova York, que fabrica i ven material d'informàtica. Marquès i escriptor francès, perseguit per la justícia i menat a la presó l'any 1800, on moriria catorze anys més tard. 5: Element metàl·lic, que té el símbol químic Y. Aire musical religiós destinat a ésser cantat en cor. Riu d'Alemanya i França de 240 Km., afluent del Mosel·la. 6: Consonant. Natural d'Afganistan. Títol d'una novel·la de Colleen McCullough que conta la història d'amor entre una fadrina vella i un jove subnormal. Conjunció. 7: Adverbi de negació. Cec, que no hi veu. Utilitzarà. Arbre de fulles petites, flor blanquinosa i fruit sec. 8: Adverbi de lloc. Vocal repetida. Comtessa de Cerdanya i Besalú del segle X. Escriptor català mort el 1981 autor de biografies, narracions i novel·les en castellà i català. 9: Adverbi d'afirmació. Professional de la música. Primera dona. Prefix negatiu. 10: Vocal. Casa de camp. Nina acabada de néixer. Vocal. 11: Que té afany de reunir riquesa i no desprendre'n. Eina agrícola semblant a l'aixada. Riu espanyol, afluent dret del Duero. 12: Persona que la sap molt llarga, eixerit, bergantell. Donar. Instrument òptic d'augment. 13: Tirria, fòbia, malvolença, aversió. Nom de lletra. Escriptor nord-americà del segle passat, alcohòlic, autor de poemes i relats de terror. Xifres romanes. 14: Terminació verbal. Déu de les religions musulmanes. Consonant. Esca, esquer, menjar que es posa a l'ham per a atreure el peix. Primer satèl·lit de Jú-

pter, descobert per Galileu el 1610. 15: En alguns països musulmans, alt càrrec del govern. Famosos jardins de Bunyola que han donat nom a una revista editada l'any 1953 per F. de B. Moll. Nom de sis tsars de Rússia, els més coneguts dels quals són II el Gran i IV el Terrible.

VERTICALS

1: Mascle de la vaca. Nom de dona. Escollar. 2: Caixa feta de canyes o fustes que enrevolta el tronc d'un arbre tendre per protegir-lo. Folgança, descans, ociositat. Illot d'Eivissa. 3: Xifra romana. Esposa d'Abraham i mare d'Isaac. Vocal. País d'Àfrica tropical, capital Bamako. Símbol químic del iode. 4: Arbre abundós en el bosc mediterrani (al revés). Aigua carbònica. Dona que té un fill o més. Naip amb el nombre un. 5: Aquí. Parts o divisions iguals numerades d'una escala de mesura. Coberta membranosa molt tènue. 6: Punxa, espina. Receptacle amb anses per a transportar terra, pedres, etc. Cent. Part de la Terra amb aigua. 7: Vocal. Capital del cantó de Valais, a Suïssa, a vorera del Roine. Renill, crit del cavall. Preposició. 8: Xot, anyell. Resumit, lacònic, concís. Caverna, espluga. Beguda alcohòlica del suc de raïm. 9: Vocal. Acumula, reuneix una cosa en gran quantitat. Allò que es paga per comprar una cosa (al revés). Signe de la multiplicació. 10: Pal llarg per fer avançar una embarcació. Abreviatura de litre. Cavitat subterrània vertical o molt inclinada. Organització d'Estats Americans. 11: Que té els cabells de color groc. Lligam que serveix per a impedir que un animal es mogui. Article. 12: Adverbi de temps. El continent més gros. Expressió de comiat. Cent-un. 13: Vocal. Primer home. Símbol químic del fòsfor. Instrument per a debanar i fer troques. Xifra romana. 14: Emperadriu romana, esposa de Neró, qui la matà d'un cop de peu al ventre quan esperava un fill. Suc que es treu de l'oliva.

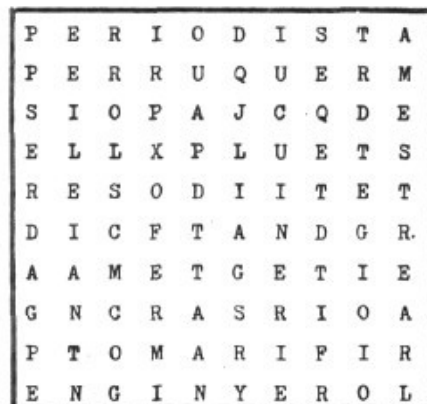
Monstre mitològic amb cos de drac i cap de dona. 15: Elevació de la superfície de la mar. Estat europeu, la capital del qual és Bucarest. El planeta Terra.

SOLUCIÓ

HORIZONTALS
1: Ball. Pomar. Japó. 2: Or. Pau. E. Era. On. 3: Uns. Cas. Amo. Apa. 4: Oasi. IBM. Sade. 5: Irl. Coral. Saar. 6: G. Afganès. Tim. O. 7: No. Orp. Usara. Om. 8: Act. Aas. Ava. Pla. 9: St. Músic. Eva. In. 10: L. Mas. Nounada. L. 11: Avar. Cavec. Esta. 12: Eict. Dar. Lupa. 13: Odi. Ema. Poe. IMM. 14: It. Ala. V. Esc. Io. 15: Rais. Raixa. Ivan.

VERTICALS
1: Bou. Ignàsia. Or. 2: Arnot. Oct. Vedra. 3: L. Sara. I. Mall. I. 4: IP. Sifó. Marc. As. 5: Act. Graus. Tel. 6: Pua. Cabàs. C. Mar. 7: O. Ston. Alnada. A. 8: Mè. Bren. Cova. VI. 9: A. Amas. sa. ueP. X. 10: Rem. L. Avenç. OEA. 11: ROS. Traua. Les. 12: Ja. Asia. Adén. Cl. 13: A. Adam. P. Aspi. V. 14: Popea. Oli. Lámia. 15: Ona. Romania. Món.

SOPA DE LLETRES

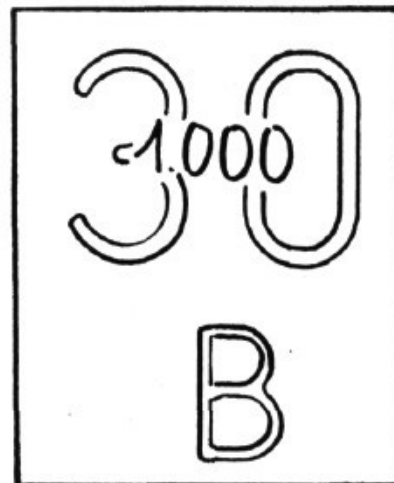

11 oficis o professions.

Solució: Arquitecte, pilot, mestre, xòfer, cuiner, jutge, perruquer, metge, pintor, enginyer, pedidista.

JEROGLÍFIC

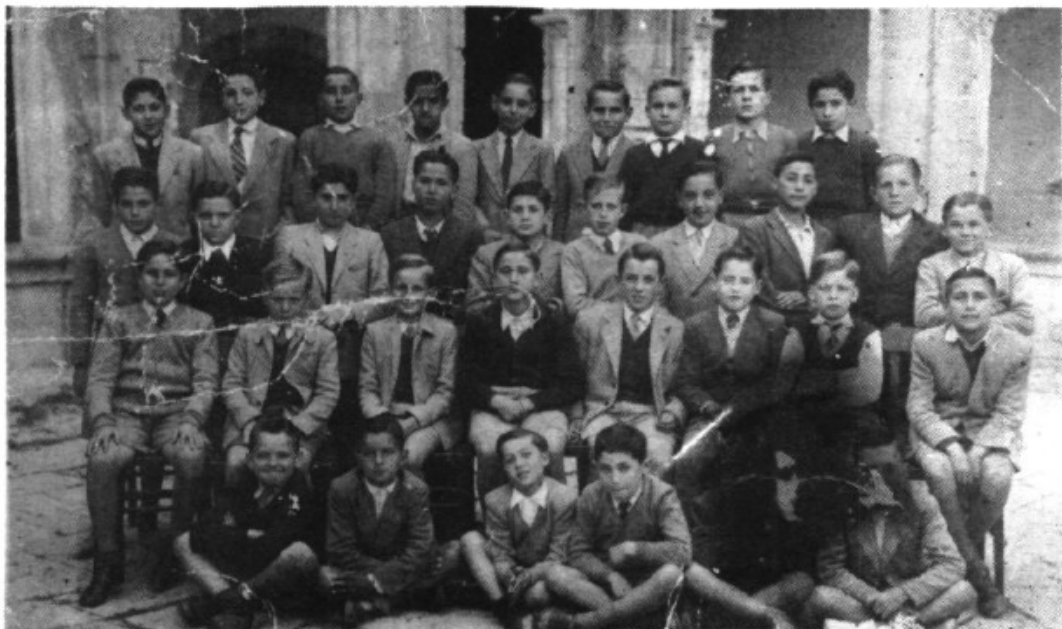
T'agrada anar a peu?

SOLUCIÓ: En tren, també (en trenta, M; be).

Col·legi Sant Francesc

Ingrés
1947-48

(De dalt a baix i d'esquerra a dreta)

FILA PRIMERA

PUJOL, Professor d'EGB, Muro.
ALORDA, d'Inca, Industrial.
MALONDRA, viu a Ciutat.
GENOVART, d'Inca, Mecànic.
AMENGUAL, viu a Ciutat.
FORNÉS, de Muro.
SALOM, d'Inca, Cine Novedades.
SOCIAS, viu a Ciutat. Antic Bar Sol,
ubicat al que avui és farmàcia Si-
quier.
PARÍS, d'Inca. Indústria.

FILA SEGONA

MIR, de Campanet, Professor d'EGB,
viu a Ciutat.
PUJADAS, d'Inca, Advocat, Interven-
tor Comunitat Autònoma.
VIVES, de Muro.
NICOLAU, de Sant Joan.
BELTRAN, d'Inca, difunt, Tinent
Exèrcit de Terra.
AMENGUAL DOLÇ, Santa Maria.
BONNIN, d'Inca, Escola Xòfers.

BUADES, d'Inca, Electrodomèstics,
carrer Hostals.
PIERAS, d'Inca, Representant.
JAUME, Consell.

FILA TERCERA

FLUXÀ, d'Inca, viu a Ciutat, ger-
mà A. Fluxá de Lotuse.
GERMANS TXISKA, Cala Sant Vicenç.
SOCIAS RIUSECH, d'Inca, viu fora,
frare francèsca.
SOCIAS, Binissalem, Industrial.
MONTEAGUDO, viu a l'Argentina,
metge cirurgiaà.
FERRAGUT, viu a Ciutat, fou fut-
bolista del RCD Mallorca.
PONS, Binissalem, Industrial.

FILA QUARTA

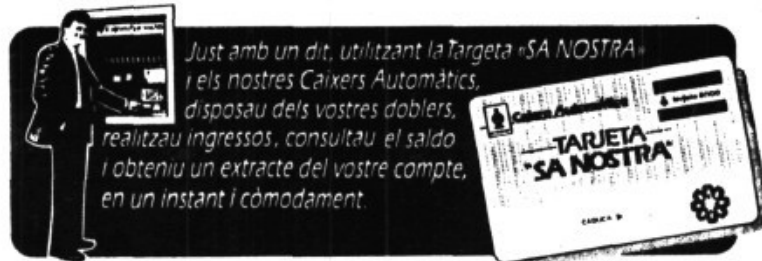
SUREDA, de Manacor.
POL, de Consell.
ARMENGOL, d'Inca, Apotecari. Far-
macèutic titular d'Inca-Manacor.
RAMIS, d'Inca, Industrial de la
pell.
CAPELLÀ, d'Inca, viu a Madrid,
Comandant d'Intendència.

JUST AMB UN DIT

**COBRAU, INGRESAU, CONEIXEU EL SALDO
I L'EXTRACTE DE COMPTES**

*Just amb un dit, utilitzant la Targeta «SA NOSTRA»
i els nostres Caixers Automàtics,
disposau dels vostres doblers,
realitzau ingressos, consultau el saldo
i obteniu un extracte del vostre compte,
en un instant i còmodament.*

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

discoteca
s'escaire

**S'ESCAIRE DISCOTECA
INCA**

ABIERTO CADA DIA

BAJOS "BAR SA PUNTA" C/ RENTADORB S/N

BAR LLABRES

ESPECIALITAT EN TAPES VARIADES

Placa Santa Maria la Major

INCA